

RAZSTAVA V

BUDIMPEŠTI

STR. 3

SPRVOGA JE

MALO

ŠPAJSNO

BILAU

STR. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 12. junija 2008 ☼ Leto XVIII, št. 24

Slovenska manjšinska koordinacija - tokrat v Ljubljani

KAJ IN ZA KOGA RAZISKUJE INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA

Zadnja seja Slomaka v Ljubljani je bila razdeljena na dva dela. Daljši del so namenili razpravi o tem, rečeno ponostavljeno, kaj, kako, za koga raziskujejo na Inštitutu za narodnostna vprašanja; v drugem delu pa so na kratko ocenili politiko Slovenije do Slovencev v sosednjih državah v iztekajočem parlamentarnem obdobju.

Kakšna je vloga manjšin pri delu INV v spreminjajočih se okoliščinah? Je bilo vprašanje predsednika Rudija Pavšiča iz Trsta. Odgovore so povedali direktorica INV dr. Cirila Toplak, državni sekretar za Slovence v sosednjih državah in po svetu Zorko Pelikan in večina članov Slomaka, v imenu Slovencev v Avstriji, na Hrvaškem, Italiji in na Madžarskem.

Dr. Cirila Toplak je poudarila, da se raziskovalno delo ni ustavilo, da poteka in se bo nadaljevalo. Poudarek bo na odličnosti, za kar se zavzema od lanskega leta, ko vodi INV. Temeljni problem, tako dr. Cirila Toplak, je v sistemu financiranja. Tako so Agenciji za znanstveno in raziskovalno dejavnost prijavili 11 projektov, odobrena sta bila le dva. Inštitut sicer ima tudi druge finančne vire, denimo iz Urada za Slovence v sosednjih državah in po svetu. Prihodnji mesec bodo objav-

Del članov Slomak-a (z leve): Jože Hirnök, Marjan Šturm, Darko Šonc, Rudi Pavšič in Jure Kufersin

ljeni novi razpisi, na katere se bodo prijavi.

»Koliko so raziskovalne ustanove naravnane k Slovincem v sosednjih državah in koliko se uporabljajo izsledki raziskav?« je za predsednika Slomaka Rudija Pavšiča temeljno vprašanje, ki velja tako za INV kot druge raziskovalne ustanove, ki se ukvarjajo s proučevanjem manjšin. Če bi v pripravi pred dvema letoma sprejetega zakona o odnosih Republike Slovenije s Slovenci zunaj njenih meja dosledneje upoštevali strokovna mnenja, bi bilo v njem manj pomanjkljivosti, je prepričan predsednik Slomaka.

Dr. Karel Smolle iz Celovca je nakazal smer razpravi z vprašanjem, kaj manjšine potrebujejo. Denimo za Koroško so take teme proces asimilacije, zakaj odhajanje izobražencev, kako je z gospodarskim razvojem. Dr. Marjan Šturm je opozoril na slabo koordinacijo med INV in celovškim Slovenskim znanstvenim inštitutom, medtem ko smo za tržaški Slovenski raziskovalni inštitut že prej slišali, da deluje ločeno od manjšine. Marjan Šturm je predlagal, da bi kazalo evidentirati aktualne teme in se temeljito pogovoriti o njihovem proučevanju. Dodal je,

da je na Koroškem imel INV pomembno vlogo, tudi po zaslugi raziskovalcev kot sta dr. Vladimir Klemenčič in dr. Boris Jesih. O pomenu povezovanja znanstvenih inštitucij je govoril Drago Štoka in nakazal možnost proučevanja župnijskih arhivov, ki so zdaj odprti. Zanimiv je podatek, da je med Slovenci v Italiji trinajst župnij, kjer so cerkveni obredi izključno v slovenskem jeziku. Slovenci na Hrvaškem pričakujejo ustvarjalnejši odnos do svoje problematike, je poudaril Darko Šonc, kajti želeli bi strokovno razlago, kako je mogoče, da je število

Slovencev v desetih letih s 27 tisoč upadlo na 17 tisoč, kar je med dvaindvajsetimi manjšinami v tej državi največji osip. Na vzroke, tako Darko Šonc, bi kazalo opozoriti čimprej, kajti čez dve leti bo zopet popis prebivalcev, na katerega se mora slovenska organizacija skupaj s slovenskimi društvi temeljito pripraviti. Sam vidi vzrok v neurejenih odnosih med Slovenijo in Hrvaško, zlasti glede mejne problematike. O pomenu proučevanja manjšin sta razpravljala tudi Jože Hirnök z zornega kota Slovencev na Madžarskem, ki je pripomnil, da bi se pogovora morali udeležiti tudi tisti, ki so proučevali položaj Porabskih Slovencev, ter Suzanne Weitlaner s stališča Slovencev na avstrijskem Štajerskem. Če zdaj povzamem: za Slovence v sosednjih državah je INV osrednja raziskovalna ustanova, od katere upravičeno pričakujejo ustvarjalen odnos do proučevanja njihovega položaja. Le mimogrede je bilo omenjeno, da o INV na Slomaku razpravljajo zavoljo konfliktnih razmer, o katerih je bilo objavljenih več zapisov v slovenskih časnikih. In dejstvo je, da tistega najbolj uveljavljenega dela raziskovalcev na INV, ob enakem spoštovanju udeležencev, na seji Slomaka ni bilo.

(se nadaljuje na 3. strani)

Potrna: obletnici štajerskih Slovencev

»ŠE BOG JE Z NAMI«

»Še bog je z nami,« si je oddahnila predsednica Kulturnega društva član 7 za avstrijsko Štajersko Suzanne Weitlaner, ko je bil v soboto, 31. maja, uradni del slovesnosti ob 20. obletnici ustanovitve prve organizacije te majhne manjšine, ki pretežno živi v takomenovanem »radgonskem kotu«, deloma ob slovenski meji proti Lipnici in Arnežu ter v Gradcu, in 10-letnici delovanja Kulturnega doma - Pavlove hiše v Potrni/Laafeldu pri avstrijski Radgoni. Predsednica je imela v mislih lepo sončno vreme, kajti za vse, ki so prišli na slovesnost od blizu, številčnejši pa od daleč, niso imeli prostora v dvorani, kjer je potekala kratka, toda vsebinsko bogata slovesnost. Ob govornikih iz treh držav, Avstrije, Italije in Slovenije (nemara bi se spodobilo, da bi prišel kdo iz Železne županije, hčerka Avgusta Pavla je poslala pozdravno pismo) je ubrano nekaj slovenskih in nemških pesmi zapel zbor Pavlove hiše - zbor, ki je prva in za zdaj edina ljubiteljska kulturna skupina štajerskih Slovencev v Avstriji. Predsednica Suzanne Weitlaner

je v pozdravnem nagovoru poudarila, da pomembnejše obletnice štajerskih Slovencev sovpadajo z zgodovinskimi spremembami v Evropi, kjer so meje padle, v

nostnih razstav. Pavlova hiša živi skozi srečevanja različnih kultur.«

Med govorniki je bil tudi namestnik deželnega glavarja Štajerske

Ugledni gostje in domačini na prireditvi v Pavlovi hiši

ospredju so gospodarska povezovanja, večjezična komunikacija in izmenjava različnih kultur. Za Pavlovo hišo je dejala, da »ta nekdanja *razvalina* predstavlja danes mostove, podirala je meje. Toda hiše ne bi bilo brez ljudi, ki jo oživljajo, brez pevskega zbora, tečajev slovenščine, in številnih obiskovalcev stalnih in prilož-

Kurt Flecker in povedal, da občuduje dosežke Pavlove hiše: »Vaše društvo in hiša dokazujeta, da lahko v tej deželi uspevajo skupaj domače in priseljske kulture. Pri tem pa integracija ne sme biti razumljena kot asimilacija. V novi skupni Evropi ne sme biti diskriminacije, kulture so enakovredne, interkulturalnost pa mora

biti samoumevna.« Namestnik deželnega glavarja je izrazil podporo Pavlovi hiši v njenih prizadevanjih za ohranitev kulture in jezika. Štajerska pa je pokazala nekaj razumevanja tudi za vidno dvojezičnost in pred kratkim dovolila postavitev dvojezičnih cestnih kazipotov do Pavlove hiše. Odgovora na vprašanje, kdaj bo Laafeld imel dvojezični topografski napis in bo tudi na zunaj Potrna, tega ob pomembnih jubilejih še ni mogoče reči, kakor ne gre trditi, da se ne bo zgodilo v naslednjih letih. Vsi kraji, kjer živijo Slovenci, imajo ob nemških znana tudi slovenska imena. O vlogi manjšin v sodobni Evropi je govoril tudi Rudi Pavšič, predsednik Slovenske manjšinske koordinacije. Izpostavil je pomen dialoga, ki je izhodišče za bivanje v novi Evropi, kjer je čez 50 milijonov prebivalcev pripadnikov različnih manjšin. Le-te zagotavljajo sodelovanje med državami na vseh področjih, vključno z gospodarstvom. Pomoč štajerskim Slovincem je zagotovil Rudi Merljak iz Urada za Slovence v sosednjih državah in po svetu in obudil spomine na srečanje z Brankom Lenartom, ko sta se v Ljubljani pogovarjala o gradnji kulturnega

centra štajerskih Slovencev, iz česar je prišlo do obnove Pavlove hiše. Povedal je, da je bil edini pogoj, da mora biti kulturni dom v okolju, kjer živijo Slovenci, kar seveda Pavlova hiša je bila. V imenu Urada je izročil visoko priznanje Branku Lenartu za prispevek pri aktivnostih društva, Pavlove hiše in članstvu v sosvetu za narodne skupnosti pri zveznem kanclerju na Dunaju.

Žal na slovesnost ob okroglih jubilejih nista prišla prva predsednica Kulturnega društva član 7 dr. Andreja Haberl Zemljčič in pobudnik za ustanovitev prve samostojne kulturno-politične organizacije štajerskih Slovencev dr. Wolfgang Gombocz, univerzitetni profesor v Gradcu, rojen v neposredni bližini Pavlove hiše, kjer živijo starši.

Slovesnost ob pomembnih obletnicah je bila medijsko odmevna v Avstriji, medtem ko so slovenski mediji, elektronski in tiskani, razen izjem, tudi v tem primeru ravnali po načelu, da »dobra novica ni novica«. Tudi ko gre za manjšine, za tako krhke in ranljive skupnosti, kot so štajerski Slovenci v Avstriji.

Tekst in fotografija:
Ernest Ružič

Eške od tretjoga djilejša Slovenske zveze

Na djilejši predsedstva Slovenske zveze 21. majuša smo za drugi dnevni red meli, kašne plane ma Porabje d.o.o. za letos. K tomi smo nej meli ka vcuj prajti. V tretjom dnevnem redi smo meli poročilo (beszámoló) Razvojne agencije Slovenska pokrajina/Szlovén Vidék Kht. Predsednica Andreja Kovač je taprajla, ka je agencija 2006. leto dobila od Slovenske zveze za ustanovni kapital 3 milijone forintov, s sterim je leko začnila delo. Z natečajom (pályázat) je sprajla malo več kak 3 milijone od Urada RS za zamejske Slovence v Ljubljani. Vödavanje je mejla malo prejk milijona, tau so ceringe potrebni dokumentov, prenosnoga računalnika, računalniškoga programa, cejna planov gorejnjoseničkoga kulturnoga dauma, knjigovodenje, pautni stroški. Ka je ostalo 4,8 milijona forintov, tau je pa dala v vrednostne papire (értékpapír), s toga je 2 milijona pocerila v

Andovci za kučo. Letos je pá pripravila natečaje. Za agencijo je dala naprajti logotip. V Maribori so bili na velkoj senji v majuša, gde se je 6 porabski pavrov pa Porabsko slovensko kulturno turistično društvo Andovci nota pokazalo s porabskimi pauvi. V plani ma vödati turistični vodič o Porabji pa pozvati strokovnjake (szakember), steri do analizirali zemlo v Porabji. Predsedstvo je sprejelo poročilo.

Lanjsko leto je vöprišla nauva, že peta knjiga v seriji Etnologije Slovencev na Madžarskem, iz stere smo leko zvedli, ka vej v Budimpešti, Somboteli pa Mosonmagyaróvári živečo slovensko lüstvo od toga, ka dela Slovenska zveza. Vekši tau skur nika, tomi smo sami tü dosta krivi. Pomalék že dve leti planiramo, ka vse potrebne informacije damo na spletno stran (honlap) pa go eške zdaj nej mamo do konca narejeno. Želimo si dati naprajti logotip, tau se že tü vleče prejk par

mejscev. Tomi zdaj rejsan trbey na »rep stauipiti« nam delavcom. *Marijana Sukič* je taprajla plan, formo logotipa, steroga so nam pripravili v Sloveniji. V logotipi je rauka v rauki, znamenüja, ka se vküper držimo Slovenci. Zvöjn toga je eške ménje Slovenske zveze v obadvajom geziki. Farbe naj bi bile bejle pa sive (modre). Ne drži za dobro, ka bi razvojna agencija pa Zveza gnaki logotip mela. Logotip agencije je bola znak za blagau (blagovna znamka), kak pa bi znamenüvo eno organizacijo. Predsedstvi se je po pravici nej vido najbola logotip, naprajti nauvoga je pa nej tak naleki. *Andreja Kovač* je predlagala, naj agencija pa Zveza mata gnaki logotip. Ostali smo v tejm, ka mo do naslejdjnoga djilejša dali pripraviti eške z drügimi lidami tü, kak z etnologinjo Marijo Mukič, stere plane tü pred djilejšom naprej vöpošlemo pa se na djilejši v juliuši te že ležej odlaučimo.

Na tau djilejši smo meli dve prošnji za finančno pomauč. Varaški klub penzionistov de letos emo štirideset lejt za seov, med členi je više stau Slovincov. Dobili so 70.000 forintov s tejm, ka te pejnaze za pogostitev morajo ta pocerati v restavraciji Lipa. Vrtec na Gorejnjom Seniki je daubo 35.000 forintov za srečanje z vrtcom v Kuzmi.

Eške kaj drügo. Vero Gašpar fejs skrbi tau, ka gospuda Ferija Merkline prej kraj šče djasti püšpek. Za informacijo ob tej priliki leko napišem, ka sta dva predsednika, Jože Hirnök pa Martin Ropoš, vküper z gospaudom Ferinom Merklinom bila že pri škofi pauleg toga, naj nam slovenskoga domanjoga popa ne vzemejo vkraj. Če tau nede asnilo, te mo se slovenske organizacije vküper s porabskimi lidami ovak borili, šli mo do najvišeše glavé zatok, naj leko mamu svojga slovenskoga popa, dočas de on sam tü tau sto.

Jože Hirnök je tapravo, ka sta

se s predsednikom Državne slovenske samouprave Martinom Ropošom tak pogučavala, naj Državno srečanje Porabski Slovincov po tejm bau po dve lejtaj. Letos tau ma na brigi Državna slovenska samouprava, Zveza de pa mejla samo 2010. leta. Predsedstvo se je s tejm strinjalo.

Klara Fodor je predlagala, naj predsedstvo datum svojga djilejša prejk deja s septembra na tretjo srejdvo v juliuši (16. juliuš). Na tistom djilejši de že konkretno pripravljen program na Porabski den pa svetek 10. jubileja Slovenskoga dauma. *Elizabeta Šoš* je prosila, ka na djilejši v juliuši Porabje d.o.o. za prvo pau leto 2008 mora pripraviti poročilo (beszámoló) od dela pa cejloga gazdüvanje, prvo frtau leto je tak ta ostalo. Kak je bilau vöpravleno na prejšnjom djilejši, po tejm de d.o.o vsakšoj frtau leti mogo dati račun od gazdüvanje.

Klara Fodor
sekretarka ZSM

Razstava v Budimpešti

»Bojna za Slovenijo 1991«

V Muzeji vojaške zgodovine (Hadtörténeti Múzeum) v Budimpešti so 28. maja odprli razstavo, štero je pripravilo ljubljanski Vojaški muzej Slovenske vojske (sodačije).

Razstava s kejpami in rečami (v madžarščini) nutpokaže desetdnevno bojno za Slovenijo.

V socialističnoj Jugoslaviji je bilau 6 republik: Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Makedonija, Črna gora in Srbija. Republika Slovenija je 25. junija 1991 sama svoja gratala, je »vöstaupila iz Jugoslavije«.

Ranč tak Republika Hrvaška. Na grajnco s Hrvaško, Madžarsko, Italijo in Avstrijo so Slovenci postavili svoje policaje in graničare. Doj so pobrali jugoslovanske zastale in table in vöminili na slovenske. Gda so 26. junija v

ra (prauti grajnco z Avstrijo – Šentilj) in iz Varaždina in Karlovca na Hrvaškom. Slovenci so po potaj postavili barikade (traktore, kamione itt.). Te so tanki vkrajpotis-

Ladislav Lipič odpira razstavo

nili, sprvoga so nej streljali. 27. junija do podneva so steli jugoslovanski sodacke nazajvzeti slovenske grajnco. Iz jugoslovanske kasarne v Murski Soboti so se pelali sodacke prauti grajnco v Dolgi vasi, na

Orkester Slovenske vojske

Ljubljani pred parlamentom svetili samostojnost (önállóság) – so nad lüstvom začnili krauziti fligarge jugoslovanske sodačije (JLA). Drugi den so se s tankami pelali prauti grajncom, ka bi je nazajvzeli od Slovincov. Iz Vrhnike (prauti letališči Brnik), iz Maribo-

Hodoši, v Gederovcaj in na Kuzmi. Do večera so več kak 30 mejni prehodov dozjaprli, s helikopterji so jugoslovanske graničare táodpelali.

Slovenci so se že cejli mejsec pripravljali, ka do se mogli braniti, če vöstaupijo. Kak republika v Jugoslaviji so

meli »svojo sodačijo« (enote Teritorialne obrambe – Területvédelmi Egységek), rezerviste jugoslovanske armade

bojna v Jugoslaviji, liki agresija JLA nad samostojno državo Slovenijo. Desetdnevna bojna za Slovenijo se je skončala 5.

dr. Tomaž Kladnik. Na otvoritvi je navzoče pozdravo direktor budimpeštanskoga muzeja dr. József Holló. Raz-

Dr. Tomaž Kladnik vodi po razstavi

in svoje policaje. 28. junija je »slovenska sodačija« iz jugoslovanskih skladišč (raktár) spravila sebi pükše in v dosta mejstaj nazaj vzela grajnco. Sodacke JLA so nej bili pripravljeni na tau. Prausni sodacke so ranč nej znali, zakoj se morejo boriti. Brodili so, ka je nekak od zvüna napado Jugoslavijo. Iz JLA so pobejgnili Slovenci in prejdni, šteri so že dugo živeli v Sloveniji, tü so meli svojo držino. Prva dva dneva bojne je bilau zgrableni stau prejdni in skor gezero sodakov jugoslovanske armade. Telko zgrablencov je bilau, ka so nej mogli nji kam djati. Ništerne so v vauze zaprli. Šteri so ostali v kasarnaj, tistim pa so elektriko pa vodo dozjaprli. Tak so JLA steli prisiliti, aj gorenjajo s streljanjem in odi-dejo iz Slovenije.

28. junija je Evropska skupnost tö gorstaupila, ka je od revolucije 1956 na Madžarskom nej bilau v Evropi takše, ka bi se lüstvo streljalo. Predsednik Slovenije in prejdni JLA so se začeli pogajati. Zavolo svetka osamosvojitve in prve dneve bojne je bilau v Sloveniji več kak gezero novinarov. Za toga volo je cejli svejt zvödo, za koj dé. Nej je bila državljanska

stavo je odprl veleposlanik RS Ladislav Lipič. Med drugim je pravo, ka je naša dužnost, ka ohranimo spomin na bojne. Na prvo in drugo svetovno bojno, na revolucijo leta 1956 in bojno za Slovenijo 1991. Ne smejmo pozabiti na tau tö nej, ka so Slovenci na Madžarskom tö pomagali tistoga ipa mladoj Sloveniji.

Pred odprtjem razstave je emo koncert Orkester Slovenske vojske. **Besedilo in fotografije: Marija Kozar**

(nadaljevanje s 1. strani)

KAJ IN ZA KOGA RAZISKUJE INŠTITUT ZA NARODNOSTNA VPRAŠANJA

Po oceni Rudija Pavšiča v iztekajočem se slovenskem parlamentarnem obdobju za manjšine ni bilo bistvenih novosti, razen krovnega zakona, ki ga je sprejel Državni zbor leta 2006. Ta zakon tudi predvideva, da bodo Slovenci v sosednjih državah in svetu imeli vnovič ministra in ne državnega sekretarja kot zdaj. Še se ni uveljavil Svet za Slovence v sosednjih državah, ki so ga ustanovili pri slovenski vladi, vodi pa ga premier Janez Janša. Predsednik Slovaka je povedal, da bodo na julijskem vseslovenskem srečanju v Državnem zboru namenili osrednjo pozornost jeziku, učenju, izpopolnjevanju in uveljavljanju slovenske besede v svetu.

Ernest Ružič

OD SLOVENIJE...

NEK kontrolirano zaustavili

Nuklearno elektrarno Krško so kontrolirano zaustavili potem, ko so odkrili okvaro. Prišlo je namreč do puščanja vode iz primarnega sistema v zadrževalni hram. Elektrarno so preventivno ustavili, osebje pa je odkrilo vzrok okvare in jo v nekaj dneh odpravilo. Po sistemu izmenjave najpomembnejših informacij o radioloških ali jedrskih zadevah ECURIE je obvestilo o okvari dobila tudi Evropska komisija, ki je o tem obvestila vse države članice Evropske unije.

Novica o okvari NEK-a je močno odjeknila v svetovnih medijih, pri čemer so nekateri s prstom pokazali na slovenski sistem obveščanja o dogodku. Zlasti nekatere sosednje države so imele več očitkov zaradi ravnanja slovenske uprave za jedrsko varnost. Uprava je namreč avstrijske kolege sprva obvestila, da gre pri okvari za vajo. Direktor uprave za jedrsko varnost Andrej Stritar je pojasnil, da je šlo za pomoto pri izpolnjevanju formularja, vendar so napako takoj popravili. Tiskovni predstavnik evropskega komisarja za energijo Ferran Tarraellas je dejal, da je Slovenija Evropsko komisijo in EU ustrezno obvestila. Dodal je, da jedrsko energijo jemljejo kot kakršen koli drug vir energije, okvare pa morajo biti vedno ustrezno in transparentno pojasnjene.

Juščenko obiskal Slovenijo

Ukrajinski predsednik Viktor Juščenko se je mudil na delovnem obisku v Sloveniji, kjer se je sešel z gostiteljem, predsednikom republike Danilom Türkom. Kot je povedal po srečanju, je članstvo Ukrajine v EU ključna prednostna naloga njegove države. Evropsko perspektivo Ukrajine po besedah Türka podpira tudi Slovenija. Ukrajinski predsednik se je sešel tudi s premierom Janezom Janšo, s katerim sta pozdravila prijateljske odnose in krepitev gospodarskega sodelovanja med državama.

Porabski cejkarge, rauže, drvenke pa košari

Turistično društvo Gradišče v občini Tišina je 1. junija svetilo 5. obletnico svojga dela. Društvo je zvojn kulturno-ga programa, pozdravov, gučfov funkcionarov pripravilo veliko razstavo v šatori. Vö so bili postavljeni slamnati okraski, lončarska posauda, glažojnasti kejpji, vö-zašiti prčkeke, na fajnsko spleteni cejkarge pa vsefale drügo iz kukarčnoga lupinja, ejglani okraski, ptd. Na pozvanje društva je Slovenska zveza že drügo leto zaprosila pa pelala lidi na tau razstavo. Micka Ropoš z Gorejnjoga Senika so spletli trno žlaken cejkar pa okraske, Margita Korpič pa že telkofefe okraskov ejgla,

ka bi skur polonja šatora leko napunili, Ana Ropoš iz Števanovec so meli svoje papirnate

zaj pripelali, kak ta odpelali. Ja, tašne razstave so z enim senje tü, ka se vse leko küpi

nin dobra reklama tü, nas so tü na Cankovi vidli pa od taum pozvali sé.

Na Slovenskoj zvezi srečo mamö, ka tau lüstvo, stero vej delati té indašnje porabske meštrije, se furt na prvo rejč da pozvati kamakoli, pa tau z dobre vaule. Na Zvezi smo se vzeli zatau, ka mo tadale iskali mlado lüstvo, naj se navči pa tadale nesé vsefalé delo, ka šče vejo navčiti že bola starejši domanji lidgé. Na gesen že mamö štiri ženske za včénjé pletenje cejkarov na Gorejnjom Seniki, za včénjé smo zaprosili domanje dve ženske, Micko Ropoš pa Micko Lazar, samo naj mata zavolé zdravdja. V števanovskom tali mo samo šče potejm šli v akcijo. Mamö vüpanje, ka se najde par lidi zatau tü s pomočtjauv domanji lokalni, slovenski samouprav pa drüštév, stere najbola leko poznajo lidi v svoji vesi.

Foto in besedilo: Klara Fodor

Porabke (z leve: Margita Korpič, Marija Čato, Ana Ropoš, Micka Ropoš) na razstavi v Gradišči

rauže, ranč tak Marija Čato, stera je sprtolejt začnila bola redno tau delo pa se že zvojn porabski rauž navčila redti, stere so doma na Goričkom. No, košare pa drvenke, tiste prave, smo tü zavolé meli s seov, depa skur smo ji več na-

pa nota kaže delo tü. Depa bola se gleda vse, kak kipüva. Lidgé, steri se döjn tröjdijo pa vozijo svoja dela sé pa ta, pravijo, ka odijo zavolo dobre drüžbe, spoznavanje nauvi znancov pa naj s tejm pomagajo organizatorom. Tau je

Revija pevskih zborov v Murški Soboti

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti v Murški Soboti vsako leto organizira območne revije za razne dejavnosti (pevske zbori, folklorne skupine, ljudski pevci, gledališke skupine). Na revije se že od geseni naprej trbej redno pripravlati, ka na tej ocenijo delo skupin, se mentorom povej, ka je dobro ali ka delajo slabo. Letošnja revija za odrasle pevske zборе je bila 31. majuša v kinodvorani v Soboti. Na reviji je bilau 13 zborov, od toga štirge moški, štirge ženski pa pet mešani zborov. Program je držo prejk dve vöre pa pau. Pevci smo eden drugoga poslušali, ovak bi dvorana skurok prazna bila.

Dosta lejpi pesmi se je spejvalo. Enkratno je bilau poslušati priredbe pesmi raznih slovenskih pokrajin (koroške, prekmurske, porabske, rezijanske), sakralne pa pesmi

drugi narodov. Po reviji sam se pogučavala s predsednikom žirije, z gospo-

valo je našo dirigentko Marijo Trifus tö, pa nam je pravo, naj jo spoštüjemo. Zahvalila sam

jo v Sloveniji, pa pravijo, vej so pa tau Seničani/Senčarge iz Porabja. Vsako leto nauve

Mešani pevski zbor Avgust Pavel z zborovodkinjo Marijo Trifus

znance spoznamo in se vküper veselimo, spejvamo. Pesem nas povezuje, združuje.

Zahvaljujem se naši zborovodkinji Mariji Trifus za vse njene skrbi. Vörvlite mi, kak Vogrinka, nema lékoga dela s slovenskimi rečami (besedili). Hvala Slovenski zvezi za finančno pomauč,

dom Mitjo Gobcem, steroga že dolgo poznam. Veseli je biu, ka med dostimi mladimi eške itak spejvam, kak taumi tö, ka je naš zbor napredovau. Po-

se ma za lejpe reči, on tak vej, ka dosta vör probamo za tau, ka bi se redno pripravili na nastope, posaba na revijo. Dobro nam spadne, gda nas spozna-

referentki Gyöngyi Bajzek za organizacijo pa tau, ka popejvle z nami v zbori.

Vera Gašpar članica zбора

»Eške dosta kaj znamo«

Turniški šujstri (čevljarji)

Gnesden je nej žmetno nouve punčuke (čevlje) ali črejlle (škornje-bataše, čizme) kúpiti. Boute, v šteraj takšo rastejo hitrej kak grbanji po dežji. V preteklosti in v časi našij dedekov pa babic je tou ovak bilou. Eden par je več dicé en za ovin ta ponosilo. Tüdi dobrij šujstrov nej tak dosta bilou, najšo si jih pa leko skoron v vsakšoj vesi. Gnes jih pa že skoron več nega. Vsi dobro poznamo *Rogašovskoga Kisilaka*, šteri je vendar najbo-

Stare čizme, bataši pri Kozicevih v Ivanjševcih

le znani prekmurski čevljar, šujster. Kak središče čevljarstva v Prekmurji pa vsi več ali menje poznamo Turnišče. V Turnišči je bilou skouz dosta šujstrov. Povezani so bili tüdi v ceh. V ceh so leko vstopili vsi obrtniški meštri. Meli so pa fejst stroga pravila (szabály), ob vstopi v ceh so mogli prisegati: »Prisegam v imenu našega Boga in Blažene Devica Marije, da hočem vstopiti v čevljarški ceh in zvesto služiti pod cehovsko zastavo. Zvesto bom tüdi izpolnjeval vse dolžnosti ceha, razen tega bom živel ponižno in pokorno. Spoštoval bom zmeraj starejše, mlajšim pa bom vselej za vzgled. Tako mi naj Bog pomaga in Blažena Devica Marija. Amen.« (vir: Spletna stran občine Turnišče)

Zatou ka je v toj vesi telko šujstrov bilou, šterim so seveda dosta pomagale njine vrle žene, je tü svoje mesto leta 1959 najšla fabrika Planika iz Kranja. Najprlé so delali samo moško obutev. Iz leta

v leto je bilou zaposlenij več lidi. S tou fabrikov se je pa končalo delo čevljarškoga ceha in tüdi obrt (mester-robo odavlejo,

v leto je bilou zaposlenij več lidi. S tou fabrikov se je pa končalo delo čevljarškoga ceha in tüdi obrt (mester-robo odavlejo,

ség) je začnila propadati, dojvertivati. Skouz so več znali napraviti z mašini in je ročno delo bilou menje vredno. Fabrika je »propadnola«, ništerni dobri šujstri so pa eške ohranili svoje znanje in radi doma eške kaj napra-

Kopita pri šujstri Janži v Turnišči

vijo. Bole popravijo kaj, če komi kaj trbej. Ges sam zvejdlá, ka jih gé več, ka eške kaj tak malo, po domače povejdano, »šušmarijo«. Obiskala sam enoga od njij, liki vam raj nemo vö-povejdala, što je, ka de leko čemerén na mené, ka sam

vöovadila, ka eške šušmari. Gospoud je eden od negda številnij turniškiš šujstrov. Njegov oče je biu šujster, liki se on nej od očó navčo, zato ka so očá rano mrli. Včiu se je pri meštri v Turnišči, Šömen Štefani, ge je biu tri lejtá inaš. Te je pet lejt delo privat pri ednom šujstri, gda se je pa Planika odprla, je šou ta. V Planiki je delo 32 lejt, vse do penzije. Tak ka se je s tem za-

Čevljarska škir

čno spravlati okouli leta 1951, gda je inaš biu. Kak je prišo v penzijo, tak je začno malo delati nouve čevlje, malo pa kaj popravlo. Tüdi gnes eške

šivanje pa za keljenje. Neka materiala, šteroga nüca, sam tüdi leko vidla. Najbole se nüca usnje, léder (goveja kouža) in pa gumi za podplat. Takši meštrov, kak je té gospoud, naj bi bilou v Turnišči več. Ges sam eške enoga najšla, liki glij te nej doma biu. Pravijo pa, ka je situacija pri vsej več ali menje gnaka. Dediščino (örökség), štero je püstila v Turnišči čevljar-

šivanje pa za keljenje. Neka materiala, šteroga nüca, sam tüdi leko vidla. Najbole se nüca usnje, léder (goveja kouža) in pa gumi za podplat. Takši meštrov, kak je té gospoud, naj bi bilou v Turnišči več. Ges sam eške enoga najšla, liki glij te nej doma biu. Pravijo pa, ka je situacija pri vsej več ali menje gnaka. Dediščino (örökség), štero je püstila v Turnišči čevljar-

ška obrt, si leko poglednete v čevljarskom muzeji. Poleg parkirišča Planikine fabrike so gor postavili lüšno, s slamov pokrito cimpračo, v šteroj so razstavo postavili. V tom muzeji si leko poglednete čevljarsko šker, mašine, obutev (lábbeli), materiale pa šker za čevlje delati pa tak dale. Fajn je vönapravljena čevljarska delavnica, leko si pa predstavljamo tüdi tou, kak je vövidlo življenje v čevljarski družinaj te, gda je tü ta obrt bole močna bila.

Jasmina Papić

(podatke zbrala avtorica za potrebe projekta *Craftattract - tradicionalne obrti - nove atrakcije za kulturni turizem, Intereg IIIA, Sosedski program Slovenija - Madžarska - Hrvaška 2004 - 2006, ki ga za Pomurje izvaaja Pokrajinski muzej Murska Sobota*)

... DO MADŽARSKE

Evropska unija za liberalizacijo trga električne energije na Madžarskem

Evropska komisija je 4. junija pozvala Madžarsko, naj do konca leta odpove dolgoročne pogodbe za odkup električne energije, kajti le-te zagotavljajo proizvajalcem električne energije protipravno državno podporo, kar je nezdržljivo z delovanjem notranjega trga. Hkrati morajo proizvajalci električne energije vrniti vso podporo, ki so jo dobili od vstopa v Evropsko unijo. Vse to predvideva liberalizacijo trga električne energije.

Med najboljšimi hoteli v državi dva tudi iz Železne županije

Hotele na Madžarskem ocenjujejo na podlagi različnih kazalcev, to so zasedenost, uspešnost, profitabilnost. Med najboljšimi hoteli najdemo dva tudi iz Železne županije, oba delujeta v mestu Bük, ki je znano po svojem zdravilišču. Seznam, ki je sestavljen na podlagi dohodkov, vodi hotel InterContinental iz Budimpešte, na tem seznamu je zasedel 27. mesto hotel Radisson SAS, ki ima pet zvezdic, 37. mesto pa DHSR s štirimi zvezdicami. Analiza je pokazala tudi to, da je leta 2007 delovalo na Madžarskem le 29 odstotkov hotelov s 50-odstotno ali višjo zasedenostjo.

Programi, prireditve

- 11. junija je Krovna šolska komisija DSS in ZSM sklicala sestanek, na katerem so obravnavali aktualne naloge na področju šolstva na podlagi zapisnika zadnjega zasedanja Madžarsko-slovenske manjšinske mešane komisije.
- 14. junija bodo ljudske pevke iz Števanovcev nastopile v Gornji Radgoni na prireditvi Zveze kmetič Slovenije.
- Od 16. do 18. junija bo v Murski Soboti potekal tabor predšolskih otrok iz Porabja. Tabor organizirata Vrtec Murska Sobota in Državna slovenska samouprava.

»Sprvoga je malo špajсно bilau«

Vejdrik malo je tisti moškovi, štéri, gda so ešče mali pojbičke bili, bi nej steli strojevodje (mozdonyvető) biti ali na železnici delati. Mlajši stojijo na železniški postaji pa z lampi pa z očami gledajo, kak cug dé. Pa itak malo je tisti, štéri, gda že strejši gratajo, železničarje gratajo. Dapa dje tak tü, ka taši grata železničar, što je na tau nikdar ranč nej brodo. Taši je *Karči Dončec* tü iz Andovec.

• *Karči, kak si ti železničar (vasutas) grato?*

»Tak, ka sam brezi dela austro. V ciglencaj (opekarna) sam delo, štere so notrazaprli, pa sam si delo mogo iskati.«

• *Kelko lejt si delo tam?*

»Šest lejt sam se mantrau tam. Telko ciglov sam tam prejsklau pa zdigno, ka več blokov bi se leko s tistoga gorazozidalo. Sploj žmetno delo je bilau iz peči cigeu vönositi.«

• *Eden den si kelko ciglov mogo zdigniti?*

»Male cigle osem djezero, vekše štiri djezero, največše pa dve-tri djezero. Proto konca je že človek ranč roke nej pozno. Dapa telko je trbelo naprajti, zato ka te smo bili pri pejnazaj. Eden mali cigeu štiri kile voga, če tau osemgezerokrat zdigneš, te je tau več kak tri tone na den.«

• *Kelko vör ste naprajli tau normo?*

»Tak pet-šest vör smo šegau meli naprajti.«

• *Kakšna norma je bila tau, če ste tak brž leko naprajli?*

»Zato smo se tak paščili, naj prvin zgutauvimo, pa leko demo domau. Te čas, ka smo delali, ranč smo nej počivali, zato smo leko te čas pridobili. Dapa švicali smo redno, sploj pa v leti, gda je vrauč bilau. Tašoga reda je znautra v peči, gde

smo delali, petdeset-šestdeset stopinj (fok) bilau.«

• *Kelšoga leta si üšo na železnico delat?*

»Devetdesetštrtoga so se ci-

glence zaprle, pau leta sam vöpričako, pa potistim sam üšo delo iskat. V več mejstaj sam odo, dapa meni je železnica pasala najbola.«

• *Za kakšno delo so te goravzeli?*

»Name so za kretničara (váltókezelő) goravzeli, za pau leta sam pa že vodja ranžiranja grato.«

• *Ka je razlika med dvöma?*

»Vodja ranžiranja ma skrb na delo pa na delavce, s šterimi vküper dela.«

• *Kelko vas vküper dela?*

»Dva ali trdje.«

• *Istino, če dva vküper delata, tam že eden prej-djan mora biti. Ka je trbelo k tauma, ka si »prejdjan« grato?*

»Eden mejsec sam v šaulo mogo odti, gde sam izpit (vizsga) mogo napraviti, pa tau vsakšo drugo leto moram ponauvlati.«

• *Železnica je zato nevarno mesto, nej?*

»Sprvoga je malo špajсно bilau, pa se je človek malo bojo tü. Dapa moji kolegi so mi taraztomáčili pa so mi pomagali, tak ka brž sam se zato vcujvzejo.«

• *Dja dostakrat vse žmejrim, gda dva vogauna vküpdüneta vi pa med*

njima stojite?

»Tau je zato nej tak nevarno, bola je špajсно sprvoga, gda dva vogauna vküper düneta. Tak mislim,

ka je tau bola lagvo gledati kak delati.«

• *Ka delaš zvün tauga ka si »prejdjan«?*

»Vogauna vküpzakapčüvamo pa vküppostavlam, enga sé drugoga ta.«

• *Kak vogaune leko menjava z enga v drugoga?*

»Tak, ka je rancrazkapčiš pa šteroga vö škeš vzeti, tistoga na kretnico postaviš. Kretničar kretnico prej-postavi pa je vogaun že na drugi šejni (tirnici).«

• *Nej bilau tašo, ka bi vogaune lagvo vküppostavili, pa bi v lagvo mesto šli?*

»Bilau je že tašo, dapa tau se rejdko zgodi, zato ka zvün nas ešče eden človek prejkgledne, če je vse vreda.«

• *Kak dugi je bijo najdukši cug, ka ste ga vküppostavili?*

»Štiridesetpet vogaunov. Te cug je sedemstau petdeset mejtrov dugi bijo. Te cug je zraven v Sombotel üšo, zato ka tak dugi bijo, ka bi se na tej menši postajaj dva cuga nej mogla mekniti.«

• *Kelko cugov pride notra na varaški panauf?*

»S potniškimi pa s tovornimi cugi vred dosta, tak ka cejli den mam zato delo.

Sreča, ka s potniškimi cugi nej mam dosta dela, tisti ali dejo nazaj v Sombotel ali dejo tadala v Avstrijo. Od desete do podneva, pa od šeste vöre naprej smo bola fraj.«

• *Vsakši den delate?*

»Nej, dva dneva delam, potistim sam pa dva dneva doma. Gnauk dvanajset, drugič pa šestnajset vör delamo. Dapa tau je sploj dobro, zato ka sam dva dni leko doma, pa ka delo mam, tisto si leko tanapravim.«

• *Pri tom deli, ka ti delaš, zato vsigdar pri pameti mora biti človek.*

»Rejdko je kaj, dapa če se kaj zgodi, te je velka baja ali nesreča. Gnauk je ednoma cug noge dola vrez, gnauk so pa dva vagona vküppistili pa je eden dola s šejna parleto. Tau se je v tej trinajset lejtaj zgaudio, ka dja tü delam na železnici.«

• *Rad maš svojo službo?*

»Leko povejm, ka vidi se mi tau, ka delam, pa tau je vejn zato, ka je sploj dobra kolektiva.«

• *Zvün te delajo ešče tü Slovenci?*

»Vejn tak trifartala je Slovincov, s šterimi vküper delam.«

• *Gučita kaj med seuw slovenski?*

»Dostakrat, sploj pa te, gda

neškemo naj nas drugi razmejo. Djesta edna ženska, štéra je sploj čemerna, gda se med seuw slovenski pogučavamo, pa nika ne razmej. Dostakrat ešče Vaugrom slovenski gučimo.«

• *Že so se kaj navčili od vas slovenski gučati Vaugri?*

»Že kaj, kaj zato malo tučijo. Poklanjati se pa že redno znajo, norijo se pa sami od sebe navčijo. Tau njim včiti sploj nej trbej.«

• *Tau sam čüjo, ka v službi, gda čas maš, te ešče tjöjaš tü, istino tau?*

»Bilau je že tak, ka gda sam čas emo, te sam si obed stjöjo.«

• *Ka maš šegau tjöjati?*

»Vse fele. Mesau pečem, župo tjöjam, ranč ka mam vcuj valaun, tašo tjöjam.«

• *Samo sebi ali drugim tü tjöjaš?*

»Gda etak, gda tak. Bilau je, gda sam lečo (sataráš) tjöjo, te sam za vsakšoga tjöjo. Dočas sam dja tjöjo, dočas so drugi zame delali.«

• *Dobro tjöjaš?*

»Ne vejm, ka sam do tejsa mau stjöjo, so ešče vse vzeli.«

• *Leko ka so samo lačni bili?*

»Tau tü leko.«

• *Iz te službe škeš v penzijo titi?*

»Dočas ka leko, dočas ostanem, pa če de tak ka do penzije, te bi od tec rad v penzijo üšo.«

Karel Holec

ZAHVALA

Spoštovani pohodniki!

Generalni konzulat RS v Monoštru se zahvaljuje vsem, ki ste se 1. junija udeležili pohoda med Gornjim Senikom in Verico in s svojim prispevkom prispevali za nakup opreme za šolsko kuhinjo na Gornjem Seniku. Iz prijavnine smo zbrali 138 EUR in 3.950 HUF, dodatni prostovoljni prispevki: 131,56 EUR in 6.420 HUF.

OTROŠKI

NAŠA
ZLATA
RIBICA

KOTIČEK

*Svejt je čüüdno vküper napravle-
ni. Lidge ne võrvlejo najbolje, ka bi se
godili čüdeži. Depa po drugoj strani bi trno
radi bili, ka bi se godili. Te je pa sploy nej čüüdno, ka
v zlata ribice ne võrvlejo, bi je pa radi meli bar v bližnjom
potoki. Pa ništerni ranč ne vejo, ka una rejsan tam živé.*

STARO KORENJE

Skur vsikši človek ma na toum svejti kakšen svoj kout, svoje mesto. Tou so takšna mesta, na sterom se človek najboukše čüti. Tou so tista mesta, na steri se človek najraj zdržava, gde njemi je trno lepou. Pa ranč tak je z zlato ribico pa njenimi pajdaškinjami ribami. Velkimi pa malimi, starimi pa mladimi ribami. Tou njivo mesto je korenje stare vrbe. Zmejs med tejm korenjom živejo svoja mlada pa stara lejta. Korenje njim je kak zibel pa kak nekšne fele doum. Zato nej čüda, ka je velka nevola gratala, gda so skur ostanoli brezi svojga najbolje lüboga pa dragoga mesta.

Bilau je tou v časi, gda je eške skur sprtolejt pa je eške nej zima preminoula. Biu je tou čas, gda se po šancaj pa pri potokaj drejve pa grmouvdje puca. Pa so se k takšnomi deli kcu vzeli možakarge pri potoki zlata ribice tó. Že kak je sunce stanolo so začnole spejvati motorne žage. Ribe so brž vpamet vzele, ka se godi. Pa so čüle tó, ka staro vrbo vöpoderajo. Nagnouk je gratala v potoki velka nevola. Lejtale so es pa ta, se zaganjele v brejg pa se spitalave:

- Ka naj naredimo!? Ka naj naredimo!?

Zlata ribica je tó čüla za nevolu, ka se pripravla. Una je nej lejtala es pa ta. Vcejlak na meri je plavala. Kcu pa brodila, kak naj obrani staro vrbo pa njeno kusto, dugo pa na gousti prepletano korenje. Brodila, kak naj svojo čalersko meštirjo k žitki zbidí. Niške jo ne more zgrabiti, ka bi s kakšnim želenjom tou naprajla. Zato je brodila tadale. Žage pa so spejvale že sedem drejv vkraj od stare vrbe. Eške malo pa do že pri njoj.

- Nika ne pomaga, nika se ne godi, nikšno čüdo nas ne rejši, - so že skur djoukale ribe po cejlom potoki.

Leko, ka so rejsan djoukale. Depa sto vej, kak ribe djoučejo? Žage so popejvale že samo tri drejve vkraj od stare vrbe. Zdaj so ribe vidle, ka se več nika ne more zgoditi. Zgibile so svoje najbolje lübleno mesto, svojo zibel pa doum. Gda pa je žaga že skur začnola griziti nut v njeno prejk dvejsto lejt stari lejs, si je zlata ribica zbrodila. Zafüčkala je, ka je tou eške niške nej čüo. Tak, ka so žage naknouk vgasnole.

Kak bi tou naprajle same od sebe. Možakarge so se fejst gledali. Ribe pa so na füčkanje začnole z repami mlatiti po vodej spod stare vrbe.

MLAŠEČI

Miki Roš

KAUT

Pismo iz Sobotne

KA JE GÉ ČEDNOGA NA TEVENI?

Lüblene moje, dragi moji, vrag je šalo vzeu! Ja, ja vej, vej! Tou sam že dostokrat napiso, ka je vrag šalo vzeu, depa võrvlite mi, ka zdaj za istino dé. Pa vse tou zavolo tevena. Pa zavolo tistoga nebeskoga brsanja labde gor pa doj, od ednoga gola do drugoga gola. Vej vam brž vöovadim, ka je bilou, pa kak je eške gnesden pri nas doma.

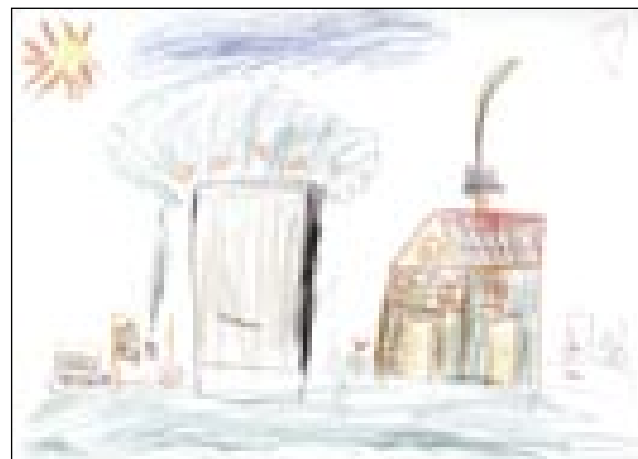
Inda smo meli dva tevena. Ednoga mi mlada držina, drugoga pa moja tašča Regina, trno čedna ženska. Pa je vse vredí bilou. Nikšne nevole smo nigdar nej meli, ka de stoj gledó na teveni. Vsigdar smo se lepou vedli pogučati. Depa, depa! Toga je konec za vse veke, amen! Začnilo pa se je ednoga dneva zadvečerek. Sin nas je pito, ka mo gledali na teveni. Pa smo prajli, ka eden film. Un pa je škeu gledati nikšno brsanje. Zato je odišo po stubaj do svoje babe, ovak pa moje tašče Regine, trno čedne ženske, ka de tam gledó. Pa je una nej nika prajla, ka ne smej. Depa nin za pou vöre, je doj k nam prišla. Prišla pa je zato, ka de una gledala nika vcejlak tretjoga na teveni. Ge sam pravo, ka tou nede, ka ge gledam film, na steroga sam trno dugo čako. Pa je že začnola gučati, ka njou niške rad nema, pa ka nikšnoga poštenja nema. Vredi, sam pravo, te pa gledaj tisto špansko djoukanje. Ge sam odišo v krčmou. Pa nin za edno vöro nazaj pridem. Ka mo nika gledó na teveni, prva mo spat šli. Depa ranč se je nika nouvoga začnole, ka una trno rada ma. Pojep pa je že tó nikšno drugo brsanje najšo na njenom teveni.

Že na drugi den sam vedo, ka se začnilo nika goditi, ka nikak nede moglo biti dobro. Pa je tak bilou. Večer je našoga maloga sama gor pozvala, naj pride gledat njeni teve. Samo, ka je leko una prišla

doj k nam komandejrat, ka una šké gledati. Gvüšno si že broдите, ka je nej nika bilou po mojoj volej pa želenji. Že v posteli sva se z ženo zgučala, ka trbej nika napraviti, ka se tou skonča. Zato sam našomi pojbi küpo televizijo. Na, našima mlajšoma, njemi pa čerki, sam v sobo nut napelo teve. Tak sta zdaj mejla svojoga v svojoj sobi. Pojbi več nej trbelo oditi k njegvoj babi, ovak mojoj tašči Regini, trno čednoj ženski. Depa zato je pa una k nam prišla. Pa vejte, zakoga volo? Ka je una gor prišla, ka se na našom teveni vse boukše pa lepše vidi. Pa mi je eške prajla, ka leko ge dem njeni teve gledat pa mo tam gledó, ka mo škeu. Ge sam pa nej škeu doj iti s svojoga kauča. Zato sam napravo tisto, ka si vejn sami tó broдите. Teve sam küpo eške mojoj tašči, trno čednoj ženski. Ka de se pri njoj tó lepše pa bole lejpo vidlo. In sam si brodo, ka je zdaj doma sveti mer grato. Depa gda ma vrag mlade, nema samo ednoga. Nagnouk pride k meni cejla skuznata moja čerka pa mi pravi, ka se njoj tou brsanje labde sploy ne vidi, ka njoj je tou že više prišlo. Ja, moj pojep je zvekšoga samo brsanje gledó na teveni. Bole sam njima tumačo, naj se zgučita, ka de steri gledó, bole sta se nej mogla zgučati. Že je skur mala bojna vövd-

rila. Kak se bojna leko skonča? Vsikšo stran v bojni trbej zmiriti. Zato sva z ženo küpila eške eden teve. Tak sta zdaj mejla teve sin pa čerka vsakši svojga. Pa de vse vredí, sva z ženov pobožno vüpala. Depa vüpanje se ne spuni vsigdar. Tak se je od naja vüpanje tó nej. Vej pa, kak naj dva človeka gledata dva tevena v ednoj sobi? Trbelo je obečati, ka nin naredimo eške edno sobo, ka ta mlajšiva mela vsikši svojo sobo. Gda smo že skur tou začnoli delati, se je zglašila moja žena. Prajla mi je, ka una ne more vsigdar gledati tou, ka ge mam volou gledati. Tak si je že začnola brođiti, ka bi una tó edno televizijo mejla, ka bi leko gledala, ka bi una škela. Aaja, eške tou! Nazaj doj k nama je prišla moja tašča Regina, trno čedna ženska. Na nikšom nemškom teveni je začnila gledati nika vcejlak skuznatoga. Una pa ne razmej po nemški. Zato odi doj k nama, ka njoj moja žena tumači, kak je Fernando na nikoj djau Dolores, ka se je una vküper spravkala s Felipejom, steri pa že ovak zapelavle Marijo Kontretras, čerko od materinoga brata sestre sneje dejdekove tetice matere poubrata. Ka ge za té čas delam, se spitalavete? V krčmej vsikšomi tumačim, ka bi vse tevene trbelo vküper spotrejtí.

Miki

Narisal Marton Kovač, vrtec Sakalovci

PETEK, 13.06.2008, I. SPORED TVS
 6.15 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.15 OSMI DAN, 11.45 DUHOVNI UTRIP, 12.00 HOBOTNICA Z VULKANA, NEMŠ. POLJ. SER., 12.25 ALPE-DONAVA-JADRAN, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 DRAGO JANČAR: PRIMOŽ TRUBAR - 3. DEL: MOJI LJUBI SLOVENCI, DOMAČA TV NAD., 14.20 SLOVENCI V ITALIJI, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 MEDVEDEK, RIS., 15.55 FIFI IN CVETLIČNIKI, RIS., 16.05 IZ POPOTNE TORBE: NAŠ IZLET, 16.25 PETA HIŠA NA LEVI: ZDRAV DUH V ZDRAVEM TELESU, DRUŽ. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.35 TV POGLED, 17.45 MOČ ZNANJA, NEMŠ. DOK. SER., 18.40 BRENC IN CVETKA, RIS., 18.45 TINČEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 20.00 ZAČNIMO ZNOVA, TV SER., 20.35 NA ZDRAVJE! 22.00 ODMEVI, EVROPA.SI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 POLNOČNI KLUB: SE ZNAMO OBLEČI, 0.20 50 LET TELEVIIZIJE: TV DNEVNIK 13.06.1990, 0.45 MOČ ZNANJA, PON., 1.35 DNEVNIK, 2.10 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.35 INFOKANAL

PETEK, 13.06.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 12.35 TEDENSKI IZBOR, 16.10 PRIMORSKI MOZAIK, 16.40 ŠTUDENTSKA, 17.00 MOSTOVI - HIDAK, 17.30 ZDAJI!, 18.00 SLOVENIJA DANES - REGIONALNI PROGRAMI, 19.00 VELIKA IMENA MALEGA EKRANA: ZLATKO ŠUGMAN, 20.00 PUSTOLOVKA, FRANC. DOK. SER., 20.55 ODKAR SI ODSLA, ANG. NAD., 21.30 MORILSKE IGRE, AM. FILM, 23.00 KOLESARSKA DIRKA PO SLOVENIJI, 23.30 KONFORMIST, IT. FILM, 1.25 HUFF, AM. NAD., 2.25 INFOKANAL

SOBOTA, 14.06.2008, I. SPORED TVS
 6.05 TEDENSKI IZBOR, 7.00 OTROŠKI PROGRAM, 10.45 POLNOČNI KLUB: SE ZNAMO OBLEČI, 12.00 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.20 BERLIN, BERLIN, NEMŠ. NAN., 14.05 SLOVENSKI VODNI KROG: SAVA, IZBR. DOK. NAN., 14.30 LUČI VELEMESTA, AM. FILM, 16.00 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.15 LABIRINT, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.20 KRAJI IN LJUDJE, 17.35 NA VRTU, 17.55 POPOLNA DRUŽINA, 18.05 Z DAMJANOM, 18.40 DINKO POD KRINKO, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 20.00 PRAVI BIZNIS, HUM. NAN., 21.00 ALEKSANDER MAROČIČ: MALI OGLASI: CARINIK, IZVIRNA TV NAD., 21.55 POROČILA, VREME, ŠPORT, 22.25 HRI-BAR, 23.30 DEADWOOD, AM. NAD., 0.30 50 LET TELEVIIZIJE: TV DNEVNIK 14.06.1990, 0.55 DNEVNIK, 1.15 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.40 INFOKANAL

SOBOTA, 14.06.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 7.40 SKOZI ČAS, 7.50 TEDENSKI IZBOR, 13.15 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 15.30 ZDAJI!, 15.55 POZDRAVLJEN, PEKING - OLIMPIJSKI MAGAZIN, 16.30 ODPRTO PRVENSTVO KRANJA V PAVANJU, 17.50 ROKOMET (M), KVALIFIKACIJE ZA SP. SLOVAŠKA - SLOVENIJA, 20.00 200-LETNICA PRVE GIMNAZIJE V CELJU, D.N., 21.35 BLEŠČICA, ODVAJA O MODI, 22.05 SLOVENSKI MAGAZIN, 22.30 KOLESARSKA DIRKA PO SLOVENIJI, 23.00 SOBOTNO POPOLDNE, 1.15 ANNA PIHL, DANSKA NAD., 2.00 INFOKANAL

NEDELJA, 15.06.2008, I. SPORED TVS
 7.00 ŽIV ZAV, OTROŠKI PROGRAM, 10.50 SLEDI, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMlja, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 NA ZDRAVJE!, 14.30 FINA GOSPA, ANG. NAD., 15.00 SAMO BEDIKI IN KONJI, ANG. NAD., 15.30 NLP, RAZVEDRILNA ODVAJA, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 NAGLAS! 17.20 DRUŽABNA, 17.45 FOKUS, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 POKEK, RIS., 18.45 OZI BU, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, TV POGLED, 20.00 ZVEZDE POJEJO, 21.40 VEČERNI GOST, 22.30 ARS 360, 22.50 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.15 IŠČEM TE, AM. FILM, 0.40 50 LET TELEVIIZIJE: TV DNEVNIK 15.06.1990, 1.05 DNEVNIK, 1.25 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.55 INFOKANAL

NEDELJA, 15.06.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 9.50 SKOZI ČAS, 10.00 50 LET TELEVIIZIJE: TV DNEVNIK 15.06.1990, 10.25 TRUTAMORA SLOVENICA: KONCERT OB 30-LETNICI ANSAMBLA, 11.25 NA POTI V USHUAIO, FRANC. POLJ. SER., 11.55 POMAGAJMO SI, 12.25 SLOVENSKI MAGAZIN, 18.00 ODPRTO PRVENSTVO KRANJA V PAVANJU, 20.00 PARIS, ANG. DOK. SER., 20.55 PRI MAUPASSANTU, FRANC. LIT. NAN., 22.00 Š - ŠPORTNA ODVAJA, 22.45 ŠTEVILKE, AM. NAD., 23.25 ZLATA RESNA GLASBA IN BALET TVS (1958-2008), OB 90 LETNICI LJUBLJANSKEGA BALETA: D.ZAJC - J.GREGORC - V.DEDOVIČ: PRELUĐIJ POLETJU, TV BALET, 23.45 KDO JE BILA IRMA POLAK, PORTRET OPERNE PEVKE, 0.20 INFOKANAL

PONEDELJEK, 16.06.2008, I. SPORED TVS
 6.30 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.00 MNOŽ ZNANJA, NEMŠ. DOK. SER., 12.00 LJUDJE IN ZEMlja, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ZVEZDE POJEJO, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.45 TIMOTEJE HODI V ŠOLO, RIS., 16.05 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO: IGRE, 16.15 BINE: ŠOLA, LUTK. NAN., 16.30 KAKO SEM VIDEL SVET IZPOD MIZE: STRIC IZ AVSTRALIJE, IGR. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.35 DIVJA KITAJSKA, ANG. POLJ. SER., 18.30 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.40 LOKOMOTIVČEK TOMAŽ IN PRIJATELJI, RIS., 18.45 DRAGI DOMEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 20.00 REFERENDUM O POKRAJINAH, 21.15 DRAGO JANČAR: PRIMOŽ TRUBAR - 4. DEL: HERETIK, DOMAČA TV NAD., 22.20 ODMEVI,

KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.25 OPUS, 23.45 GLASBENI VEČER, 1.15 50 LET TELEVIIZIJE: TV DNEVNIK 16.06.1990, 1.35 DIVJA KITAJSKA, PON., 2.25 DNEVNIK, 3.05 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 3.35 INFOKANAL

PONEDELJEK, 16.06.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 11.55 SOBOTNO POPOLDNE, 14.40 SLOVENCI V ITALIJI, 15.10 POSEBNA PONUDBA, 15.25 Š - ŠPORTNA ODVAJA, 16.10 50 LET TELEVIIZIJE: TV DNEVNIK 16.06.1990, 16.25 OSMI DAN, 16.55 ARS 360, 17.10 SLOVENSKI MAGAZIN, 17.40 EVROPA.SI, 18.00 SLOVENIJA DANES - REGIONALNI PROGRAMI, 19.00 BERLIN, BERLIN, NEMŠ. NAN., 20.00 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 21.00 STUDIO CITY, 22.00 KNJIGA MENE BRIGA - 22.25 ENERGIJSKI VIRI, DOK. ODD., 23.00 K-19: ČRNA VDOVA, ANG.-AM. FILM, 1.15 INFOKANAL

TOREK, 17.06.2008, I. SPORED TVS
 6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 NA POTEPO SPOMINU, 9.40 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 11.05 DIVJA KITAJSKA, ANG. POLJ. SER., 12.00 VEČERNI GOST, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 REFERENDUM O POKRAJINAH, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 HE-MAN, RIS., 16.05 MOJ PRIJATELJ PIKI JAKOB: TUDI PIKIJA BOLI ZOB, OTR. NAN., 16.20 ZOJA KAJETO, RIS., 16.30 KNJIGA MENE BRIGA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.30 PODOBE SLOVENIJE: KOSTEL, DOK. ODD., 18.00 MUZIKAJETO: HIPHOP, IGR. MLAD. SER., 18.35 ŽREBANJE ASTRA, 18.40 ANGELINA BALERINA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 20.00 PIRAMIDA, 21.05 MEDNARODNA OBZORJA: POLJSKA, 22.05 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.05 OSVOBJENI GRADIMO: STROGO NADZOROVANI SPOMINI, DOK. SER., 0.05 50 LET TELEVIIZIJE: TV DNEVNIK 17.06.1990, 0.25 PODOBE SLOVENIJE: KOSTEL, PON., 1.00 DNEVNIK, 1.40 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.05 INFOKANAL

TOREK, 17.06.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 9.25 NLP, RAZVEDRILNA ODVAJA, 12.35 OBZORJA DUHA, 13.05 DOBER DAN, KOROŠKA, 13.35 ENERGIJSKI VIRI, DOK. ODD., 14.05 BLEŠČICA, ODVAJA O MODI, 15.05 STUDIO CITY, 16.00 50 LET TELEVIIZIJE: TV DNEVNIK 17.06.1990, 16.25 SLEDI, 16.55 GLASNIK, 17.20 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 SLOVENIJA DANES - REGIONALNI PROGRAMI, 19.00 V DUHU GLASBENEGA IN PLESNEGA IZROČILA TRUTAMORA SLOVENICA: KONCERT OB 30-LETNICI ANSAMBLA, 20.00 ZVOK, DOK. SER., 20.30 GLOBUS, 21.00 PRAVA IDEJA!, 21.20 DEDIŠČINA EVROPE: PREKLETI KRALJI: FRANCOSKA VOLKULJA, FRANC. NAD., 23.00 STEPFORDSKE ŽENE, AM. FILM, 1.00 INFOKANAL

SREDA, 18.06.2008, I. SPORED TVS
 6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.30 KNJIGA MENE BRIGA, 10.55 GLASBENA ŠALA (ŠOLA), 11.10 PODOBE SLOVENIJE: KOSTEL, DOK. ODD., 11.55 NA UTRIP SRCA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ARS 360, 13.30 OPUS, 13.55 MEDNARODNA OBZORJA: POLJSKA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 ANA Z ZELENE DOMAČIJE, RIS., 16.10 MALE SIVE CELICE, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.30 ŠIROKI VRH - BROAD PEAK, 8047 M, DOK. ODD., 18.30 ŽREBANJE LOTA, 18.40 BACEK JON, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 20.00 ŠKANDAL, AM. FILM, 21.35 PRVI IN DRUGI, 22.05 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.10 OMIZJE, 0.25 50 LET TELEVIIZIJE: TV DNEVNIK 18.06.1990, 0.45 ŠIROKI VRH - BROAD PEAK, 8047 M, PON., 1.35 DNEVNIK, 2.15 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.40 INFOKANAL

SREDA, 18.06.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 14.10 HRI-BAR, 15.10 PRAVI BIZNIS, HUM. NAN., 16.30 50 LET TELEVIIZIJE: TV DNEVNIK 18.06.1990, 16.50 SVET VODNIH ŽIVALI, NEMŠKA POLJ. SER., 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 SLOVENIJA DANES - REGIONALNI PROGRAMI, 19.00 VESLANJE, KVALIFIKACIJE ZA POI, 20.00 ATLETIKA, MEDNARODNA ATLETSKA LIGA, 21.00 DOBRO ZA OBA - OTVORITVENI CEREMONIAL FESTIVALA JURJEVANJE V BELI KRAJINI, 22.15 ANDREJ HIENG: OSVAJALEC, TV PRIREDBA PREDSTAVE MESTNEGA GLEDALIŠČA - LJUBLJANA, 0.35 THE FOOL COOL, JAZZ ORCHESTRA, 1.30 BLACKJACK, ANG.-AVSTR. NAD., 3.00 INFOKANAL

ČETRTEK, 19.06.2008, I. SPORED TVS
 6.10 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.10 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.50 ŠIROKI VRH - BROAD PEAK, 8047 M, DOK. ODD., 11.40 OMIZJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ZAČNIMO ZNOVA, TV SER., 13.50 PIRAMIDA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 SIMON V DEZELI RIBS S KREDO, RIS., 16.10 100-ODSTOTNA PIRAMIDA, DOK. FILM IZ BIH, 16.25 ENAJSTA ŠOLA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 TV POGLED, 17.30 JASNO IN GLASNO, 18.15 DUHOVNI UTRIP, 18.30 ŽREBANJE DETELJICE, 18.40 IN TO JE VSE!, RIS., 18.50 RJAVI MEDVEDEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 20.00 REFERENDUM O POKRAJINAH, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 OSMI DAN, 23.35 ČAS ZEJJA, NEMŠKI TV FILM, 1.00 50 LET TELEVIIZIJE: TV DNEVNIK 19.06.1990, 1.25 DUHOVNI UTRIP, 1.40 DNEVNIK, 2.20 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 2.45 INFOKANAL

ČETRTEK, 19.06.2008, II. SPORED TVS
 6.30 INFOKANAL, TV PRODAJA, 13.50 GLOBUS, 14.20 PARIS, ANG. DOK. SER., 15.40 50 LET TELEVIIZIJE: TV DNEVNIK 19.06.1990, 16.00 PRVI IN DRUGI, 16.25 EVROPSKI MAGAZIN, 16.55 MED VALOVI, 17.25 MOSTOVI - HIDAK, 18.00 SLOVENIJA DANES - REGIONALNI PROGRAMI, 19.00 Z GLASBO IN S PLESOM..., 20.00 POLETJE POD BALKONOM, NEMŠ. FILM, 21.50 ZVEZDE SLOVENSKEGA FILMA: PORTRET - MIHA BALOH, 23.20 POD RUŠO, AM. NAD., 0.15 POJOČI DETEKTIV, AM. FILM, 2.05 INFOKANAL

Sadovnjaki po cejlom Porabji?

Po sprtnejšijem srečanju so nas 2. in 3. junija v organizaciji Vladimirja Čeligoja, sekretara na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano RS, znauva gorziskali strokovnjaki Kmetijsko-gozdarske zbornice (Mezőgazdasági Kamara) iz Maribora. Ta dva dneva sta bila namenjena sadjarstvu (gyömlöcstermesztés). Alojz Hanžek, Šandor Labric z Gorenjega Senika, Karel in Laslo Holec iz Andovec pa Jožef Čer z Verice so prvi den poslušali predavanje (előadás), drugi den so pa pokazali svoje sadovnjake. Svetovalca zbornice mag. Zlatka Gutman Kobal in Andrej Soršak sta včasini pravla, ka so tej lejpi sončni porabski bregovi pa doline idealni za sadjarstvo. Po ogledi jabolčni nasadov sta ugotovila, da se naši sadjari razmejo na svojo delo, vidi se pa tau, ka nemajo pravoga strojnoga parka, potrebne

mašine, traktore, mulčarje (szárzúzó) pa škropilnice, s sterimi bi naleki opravljali svojo delo. Zaenkrat se morajo s tem, ka majo, boriti prauti voluharom (pocok), pa betegom, steri napadajo jablane. Za olajšanje njihovoga dela pa so prinesli njim škropilni program (program za šprickanja) za jablane za cejlo leto. Te program njim pokaže, gda pa s kakšnim škropivom naj šprickajo. Iz vsakoga sadovnjaka sta vzela minto zemle, analizo naredijo pa v Maribori.

Naslednjno srečanje bau v Maribori 13. junija. Do tistoga časa bo analiza že naredjena pa na podlagi rezultatov povejo njim, ka trbej k zemli cudjati, ka naj več pauva majo. Jabolke se pa leko odajo, gnesden eške za baukše pejneze kak pred par lejt. Gnauk-svejta smo za banane več pejnze dali kak za jabolke, gnesden je naaupek, ka je dobro za naše sadjare tō. Stokovnjaki pravijo, ka bi se morali sadjari združiti v eno zadrugo. Vküper bi bili krepši pa mogauče bi si leko prej mašine pridobili iz razpisov.

Sadjari so bili hvaležni lidam, steri so s svojim strokovnim znanjom prišli njim na pomauč. Eni so celau pravli, nej vsikdar pejnez gé tisto, ka oni nücajo, vej pa leko maš ti dosta pejneze, vse škropivo, najbaukše mašine, če ne vejš točno, gda pa kak bi mogo s tistim škropivom šprickati.

Andreja Kováč

GLASNAI TUDIZÁS
 Magyarok és Hívesek Magyarországon és Itt.
 Tel.: 06-34-444-800
 06-34-444-300
 06-34-444-7007
 06-34-444-8001
1901 Magyarok, Köztük L. u. 13
 Teljes körű szolgáltatás
 Újfal - nappali újsággal

Porabje

ČASOPIS
 SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
 Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
 H-9970 Monošter,
 Gárdonyi G. ul. 1.; p-p: 77,
 tel.: 94/380-767; e-mail:
 porabje@mail.datanet.hu
 ISSN 1218-7062

Tisk:

EUROTRADE PRINT d.o.o.
 Lendavska 1; 9000 Murska
 Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo
 Urada RS za Slovence v zamejstvu
 in po svetu ter Javnega sklada za
 narodne in etnične manjšine na
 Madžarskem.

Naročnina: za Madžarsko letno
 2.600 HUF, za Slovenijo 22
 EUR. Za ostale države 52 EUR
 ali 52 USD.

Številka bančnega računa:
 HU15 1174 7068 2000 1357,
 SWIFT koda: OTPVHUHB